

ERPA
Educational Researches and
Publications Association

ERPA 2023

International Congresses on Education

**BOOK OF
PROCEEDINGS**

ISBN: 978-625-94253-0-6

www.erpacongress.com

ERPA 2023

International Congresses on Education

Cunda Island-Balıkesir/Türkiye

08-10 September 2023

BOOK OF PROCEEDINGS

All rights reserved. The ideas published in the book belong to the authors

© 2023, FRAKTAL PSİKOLOJİ YAYINCILIK

Bu kitabın tüm yayın hakları FRAKTAL PSİKOLOJİ YAYINCILIK'a ve yazarlara aittir. Anılan kuruluşun yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltım ve dağıtım yapılamaz. Ancak yazarlar ve öğrenciler kişisel kullanım amacıyla kitabın bir bölümünü elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla çoğaltıp kullanabilirler.

Kapak Tasarımı: Hasan Şeritoğlu

Web Tasarımı: Dr. Furkan AYDIN

Online Yayın Tarihi: Aralık 2023

ISBN: 978-625-94253-0-6

FRAKTAL PSİKOLOJİ YAYINCILIK Bahçelievler Mahallesi Muhsin Yazıcıoğlu Bulvarı No:12 Kat:1

Ofis:107-108, 54050 Serdivan/ Sakarya TÜRKİYE

Gümrükönü Vergi Dairesi: 388 155 6921

Mersis No: 0388 1556 9210 0001

Tel : +90 264 275 7949

e-posta: fraktalpsikoloji@gmail.com

Preface

Dear Colleagues,

Welcome to the ERPA International Congresses on Education 2023 which is held in Cunda Island-Balıkesir/Türkiye. This privileged scientific event aims to contribute to the field of educational research. It has created the opportunity to bring scholars, the educational sciences, administrators, councilors, educational experts, teachers, graduate students and civil society organizations and representatives together to share and discuss theoretical and practical knowledge in the scientific environment.

In the ERPA International Congresses on Education 2014 which was held in İstanbul, 280 participants from 28 countries participated with 355 presentations under 6 branches. 225 of the presented proceedings have been published in the journal of Procedia - Social and Behavioral Sciences (Vol. 152- 2014). In the ERPA International Congresses on Education 2015 which was held in Athens, we added two new branches to the program and ERPA International Congresses on Education 2015 had become like a roof conference in which presentations from 8 different branches was carried out at the same time. 450 participants from 33 different countries participated in ERPA International Congresses on Education 2015 and a total of 506 presentations were made. There were 361 oral presentations in 84 sessions, 56 poster presentations in 4 sessions, and 89 virtual presentations in 18 sessions. Each paper has been peer reviewed by the reviewers and at the end of the review process, a total of 140 papers were accepted for publication in SHS Web of Conferences (Vol. 26-2016) and 58 papers were accepted for publication in e-book of proceedings (ISBN: 978-605-83418- 0-7). In the ERPA International Congresses on Education 2016 which was held in Sarajevo, 402 proceedings and 326 of which were accepted for presentation in the congress. 267 proceedings were accepted as single oral presentation, 29 as interactive poster presentation and 30 as virtual presentation. Full texts have been peer reviewed by the reviewers and at the end of the review process, a total of 20 high quality papers were selected and accepted for publication in SHS Web of Conferences (Vol. 31-2016) and 141 papers were accepted for publication in E-Book of Proceedings (ISBN: 978-605-83418- 0-7). In the ERPA International Congresses on Education 2017 which was held in Budapest/Hungary, 315 proceedings and 259 of which were accepted for presentation in the congress. 267 proceedings were accepted as single oral presentation, 12 as interactive poster presentation and 66 as virtual presentation. Full texts have been peer reviewed by the reviewers and at the end of the review process, a total of 81 high quality papers were selected and accepted for publication in SHS Web of Conferences (Vol. 31-2017) and 215 papers were accepted for publication in E-Book of Proceedings (ISBN: 978-605-83418-3-8). In the ERPA International Congresses on Education 2018 which was held in İstanbul/Turkey, 557 proceedings and 418 of which were accepted for presentation in the congress. 341 proceedings were accepted as single oral presentation, 9 as interactive poster presentation and 68 as virtual presentation. Full texts have been peer reviewed by the reviewers and at the end of the review process, a total of 72 high quality papers were selected and accepted for publication in SHS Web of Conferences (Vol. 48-2018) and 122 papers were accepted for publication in E-Book of Proceedings (ISBN: 978-605-83418-5-2). In the ERPA International Congresses on Education 2019, we have received 281 proceedings and 235 of which were accepted for presentation in the congress. 167 proceedings were accepted as single oral presentation, 5 as interactive poster presentation and 63 as virtual presentation. Full texts have been peer reviewed by the reviewers and at the end of the review process, a total of 42 high quality papers were selected and accepted for publication in SHS Web of Conferences (Vol. 66-2019) and 97 papers were accepted for publication in E-Book of Proceedings (ISBN: 978-605-83418-7-6). In ERPA International Congress on Education 2020, 40 foreign and 39 Turkish participants from 15 different countries participated and 96 proceedings were presented. At the end of the review process, a total of 29 full text papers were accepted for publication in E-Book of Proceedings (ISBN: 978-605-83418-9-0) and 20 full text papers were accepted for publication in ERIC indexed journal. In ERPA International Congress on Education 2021, 23 foreign and 157 Turkish participants from 7 different countries participated and 232 proceedings were presented. At the end of the review process, a total of 68 full text papers were accepted for publication in E-Book of Proceedings (ISBN: 978-605-70707-1-5). In ERPA International Congress on Education 2022, 11 foreign and 104 Turkish participants from 7 different countries participated and 132 proceedings were presented. Full texts have been peer reviewed by the reviewers and at the end of the review process, a total of 6 high quality papers were selected and accepted for publication in SHS Web of Conferences (Vol. 150-2022) and 37 papers were accepted for publication in E-Book of Proceedings (ISBN: 978-605-70707-3-9). In the ERPA International Congress on Education 2023, which we held for the 10th time this year, 190 participants participated and 216 proceedings were presented.

Special thanks are given to all the reviewers, the members of the Scientific Committee, and Organizing Committee. We would like to express our sincere thanks to all who took part in the organization of this International event. We would like to thank all, who contributed to the organization and helped to realize the conference with their generous intellectual support.

Editors

Prof. Dr. Hüseyin Çalışkan
Assoc. Prof. Dr. Özkan Işık

Prof. Dr. Fikret Soyler

Honorary

Yücel YILMAZ
Prof. Dr. Yücel OĞURLU

: Mayor of Balıkesir Metropolitan Municipality
: Balıkesir University Rector

Congress President

Prof. Dr. Fikret SOYER

: Dean of Balıkesir University Faculty of Sport Sciences

General Secretaries of the Congress

Assoc. Prof. Dr. Özkan IŞIK
Yahya AKDUMAN

: Balıkesir University
: Balıkesir Metropolitan Municipality Head of Youth and Sports Services Department

Coordinators of Branches

Prof. Dr. Murat DOĞDUBAY
Prof. Dr. Şenol BEŞOLUK
Prof. Dr. Hüseyin ÇALIŞKAN
Prof. Dr. İsmail ÖNDER
Prof. Dr. Beçir ŞABOTIÇ
Prof. Dr. Jerono P. ROTICH
Prof. Dr. Yuliya GORELOVA
Prof. Dr. Laurentiu Gabriel TALAGHIR
Prof. Dr. Beyza Merve AKGÜL
Assoc. Prof. Dr. Ercan MASAL
Assoc. Prof. Dr. Ersin ESKİLER
Assoc. Prof. Dr. Dušica MILENKOVIĆ
Assoc. Prof. Dr. Gabor KISS
Assoc. Prof. Dr. Teodora Mihaela ICONOMESCU
Assoc. Prof. Dr. Tengku Fadilah Tengku KAMALDEN
Assoc. Prof. Dr. Tiffany FULLER
Assist. Prof. Dr. Kipchumba BYRON
Assoc. Prof. Dr. Nuri Berk GÜNGÖR
Assoc. Prof. Dr. Emrah CİNKARA
Assoc. Prof. Dr. Mehmet DÖRDÜNCÜ
Assoc. Prof. Dr. Alptuğ KARAKÜÇÜK
Assist. Prof. Dr. Cihan AYHAN
Assist. Prof. Dr. Selçuk URAL
Dr. Sergey KOLOMEYCHUK
Dr. Marcel PIKHART
Dr. Furkan AYDIN

: Balıkesir University Vice Rector
: Honorary President of ERPA
: President of ERPA
: Vice President of ERPA
: International Novi Pazar University
: North Carolina A & T State University
: Kazan Federal University
: Galati University
: Gazi University
: Member of ERPA Directory Board
: Sakarya University of Applied Sciences
: University of Novi Sad
: Obuda University
: University Dunarea De Jos From Galati
: Universiti Putra
: N. Carolina Agricultural & Technical State University
: North Carolina A & T State University
: Balıkesir University
: Gaziantep University
: Erciyes University
: Ankara Medipol University
: Sakarya University of Applied Sciences
: Sakarya University
: Karelian Research Centre of the RAS
: University of Hradec Kralove
: Kahramanmaraş Sütçü İmam University

Conference Secretary

Dr. Tarrık BALCI
Res. Assist. Alperen ÇALIŞKAN
Res. Assist. Alptuğ SOYER
Büşra IŞIK
Aynur KARACA
Elif Buse KARAKUŞ
Kazım KÜÇÜKER
Yusuf İzzet EROL

: Balıkesir University
: Muş Alparslan University
: Niğde Ömer Halisdemir University

Technical Staff

Hasan ŞERİTOĞLU
Inst. Yasin ÜNGÖREN

: Sakarya University
: Sakarya University

Scientific Committee

- Dr. A. Esra ASLAN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. A. Güler KÜÇÜKTURAN, Başkent University, Turkey
- Dr. Adem PEKER, Atatürk University, Turkey
- Dr. Adem SORUÇ, Bath University, UK
- Dr. Ahmet AKKAYA, Adıyaman University, Turkey
- Dr. Ahmet Ali GAZEL, Afyon Kocatepe University, Turkey
- Dr. Ahmet BAŞAL, Yıldız Teknik University, Turkey
- Dr. Ahmet DİNÇ, Iğdır University, Turkey
- Dr. Ahmet DOĞANAY, Çukurova University, Turkey
- Dr. Ahmet Faruk LEVENT, Marmara University, Turkey
- Dr. Ahmet KAÇAR, Kastamonu University, Turkey
- Dr. Ahmet Nusret BULGURCUOĞLU, Iğdır University, Turkey
- Dr. Ahmet SABAN, Necmettin Erbakan University, Turkey
- Dr. Ahmet YIKMIŞ, Abant İzzet Baysal University, Turkey
- Dr. Albina SIRAZEEVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Ali BALCI, Ankara University, Turkey
- Dr. Ali Çağatay KILINÇ, Karabük University, Turkey
- Dr. Ali Emre EROL, Uluslararası Kıbrıs University, KKTC
- Dr. Ali Fuat ARICI, Yıldız Teknik University, Turkey
- Dr. Ali İlker GÜMÜŞELİ, Okan University, Turkey
- Dr. Ali MEYDAN, Nevşehir University, Turkey
- Dr. Alper Cenk GÜRKAN, Iğdır University, Turkey
- Dr. Anastasia SIOPSI, Ionian University, Corfu, Greece
- Dr. Anisa KHUSAINOVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Anjum Bano Kazimi, Sindh Madressatul Islam University, Pakistan
- Dr. Aydın BALLYER, Yıldız Teknik University, Turkey
- Dr. Aysel GÜNEY, Bilecik Şeyh Edebali University, Turkey
- Dr. Ayşe S. AKYEL, Yeditepe University, Turkey
- Dr. Ayşegül NERGİS, Yeni Yüzyıl University, Turkey
- Dr. Ayşegül Şükran ÖZ, Mustafa Kemal University, Turkey
- Dr. Ayşen BAKİOĞLU, Marmara University, Turkey
- Dr. Bahri ATA, Gazi University, Turkey
- Dr. Bahtiyar BAKIR, Gazi University, Turkey
- Dr. Bayram BAŞ, Yıldız Teknik University, Turkey
- Dr. Bayram BIÇAK, Akdeniz University, Turkey
- Dr. Bayram ÇETİN, Gazi University, Turkey
- Dr. Bećir Šabotić, International Novi Pazar University, Serbia
- Dr. Bedriye AK, Abant İzzet Baysal University, Turkey
- Dr. Behbood MOHAMMADZADE, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Belaid Akil ABDELKADER, Université Djilali Boumaama of Khemis Miliana, Algeria
- Dr. Belgin PARLAKYILDIZ, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Bengü BERKMEN, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Beyza Merve AKGÜL, Gazi University, Turkey
- Dr. Birgül CERİT, Abant İzzet Baysal University, Turkey
- Dr. Bora DEMİR, Çanakkale 18 Mart University, Turkey
- Dr. Bradford STRAND, North Dakota State University, USA
- Dr. Burhanettin DÖNMEZ, İnönü University, Turkey
- Dr. Bülent ERUTKU, Marmara University, Turkey
- Dr. Cahit NURİ, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Canan LAÇİN ŞİMŞEK, Sakarya University, Turkey
- Dr. Catherine Dimitriadou, University of Western Macedonia, Greece
- Dr. Cem GERÇEK, Hacettepe University, Turkey
- Dr. Cemil ÖZTÜRK, Marmara University, Turkey
- Dr. Cemil YÜCEL, Eskişehir Osmangazi University, Turkey
- Dr. Cengiz AKÇAY, İstanbul Aydın University, Turkey
- Dr. Ceren ÖZTEKİN, METU, Turkey
- Dr. Christopher A. LUBIENSKI, University of Illinois, USA
- Dr. Coşkun KÜÇÜKTEPE, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Çağla GÜR, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Çiğdem ASLAN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Deniz AKDAL, Kırşehir Ahi Evran University, Turkey
- Dr. Deniz KOÇOĞLU, Selçuk University, Turkey
- Dr. Dilek ÇAĞIRGAN GÜLTEN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Dilek İNAL, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Doğan YÜKSEL, Kocaeli University, Turkey
- Dr. Duygu Harmandar DEMİREL, Necmettin Erbakan University, Turkey
- Dr. Ece KARŞAL, Marmara University, Turkey
- Dr. Ekaterina ZALYAEVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Elena GALISHNIKOVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Elena GRIGORIEVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Eleni SELLA, University of Athens, Greece
- Dr. Elif BOZCAN, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Elvan ŞAHİN, METU, Turkey
- Dr. Emre EV ÇİMEN, Eskişehir Osmangazi University, Turkey
- Dr. Emre İKİZLER, Marmara University, Turkey
- Dr. Engin GEZER, Kafkas University, Turkey
- Dr. Erdoğan KÖSE, Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
- Dr. Eren CEYLAN, Ankara University, Turkey
- Dr. Ergün RECEPOĞLU, Kastamonu University, Turkey
- Dr. Erhan ERTEKİN, Necmettin Erbakan University, Turkey
- Dr. Erkan Faruk ŞİRİN, Selçuk University, Turkey

- Dr. Erkan TEKİNARSLAN, Abant İzzet Baysal University, Turkey
- Dr. Esen KIZILDAĞ KALE, Nişantaşı University, Turkey
- Dr. Esin TEZBAŞARAN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Esra İŞMEN GAZİOĞLU, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Esra Karakaş KURT, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Estelle DAVUTOĞLU, TOBB Ekonomi ve Teknoloji University, Turkey
- Dr. Eti AKYÜZ LEVİ, Dokuz Eylül University, Turkey
- Dr. Evgeniya ZHURAVLEVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. F. Gülay KIRBAŞLAR, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Faruk KURAL, Hasan Kalyoncu University, Turkey
- Dr. Fatih ÇATIKKAŞ, Celal Bayar University, Turkey
- Dr. Fatma ŞAHİN, Marmara University, Turkey
- Dr. Fehmi ÇALIK, Sakarya Applied Sciences University, Turkey
- Dr. Ferman KONUKMAN, Qatar University, Qatar
- Dr. Fethi TURAN, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Fikret RAMAZANOĞLU, Sakarya Applied Sciences University, Turkey
- Dr. François Victor Tochon, University of Wisconsin-Madison, USA
- Dr. Fulya YÜKSEL ŞAHİN Yıldız Teknik University, Turkey
- Dr. Funda SAVAŞCI AÇIKALIN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Gaye TEKSÖZ, METU, Turkey
- Dr. George Iordanidis, University of Western Macedonia, Greece
- Dr. Gonca Yangın EKŞİ, Gazi University, Turkey
- Dr. Gökmen ÖZMENTEŞ, Akdeniz University, Turkey
- Dr. Görsev SÖNMEZ, Hasan Kalyoncu University, Turkey
- Dr. Grazyna Kilianska-Przybylo, University of Silesia, Poland
- Dr. Guillaume ALINIER, Hertfordshire University, UK
- Dr. Gulnara KALGANOVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Gülbahar KORKMAZ ASLAN, Pamukkale University, Turkey
- Dr. Gülden UYANIK BALAT, Marmara University, Turkey
- Dr. Güliz ÖZÜTÜRK, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Güneş YAVUZ, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Güney HACİÖMEROĞLU, Çanakkale Onsekiz Mart University, Turkey
- Dr. Gürcan TOPÇU SEÇİM, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Hakan ÜLPER, Mehmet Akif Ersoy University, Turkey
- Dr. Hakkı ULUCAN, Erciyes University, Turkey
- Dr. Halil İbrahim SAĞLAM, İstanbul Medeniyet University, Turkey
- Dr. Hamdi Alper GÜNGÖRMÜŞ, Alanya Alaaddin Keykubat University, Turkey
- Dr. Hamide ERTEPINAR, İstanbul Aydın University, Turkey
- Dr. Hamza ÇALIŞICI, Ondokuz Mayıs University, Turkey
- Dr. Hanife Nalan GENÇ, Ondokuz Mayıs University, Turkey
- Dr. Hasan AKGÜNDÜZ, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Hasan AVCIOĞLU, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Hasan BACANLI, Fatih Sultan Mehmet University, Turkey
- Dr. Hatice KAYHAN, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Hatice Kübra GÜLER SELEK, Uludağ University, Turkey
- Dr. Hilary Cooper, London University, UK
- Dr. Hülya ÇALIŞKAN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Hülya KULAKÇI, Bülent Ecevit University, Turkey
- Dr. Hüseyin KIRIMOĞLU, Muş Alparslan University, Turkey
- Dr. Ibrahima DIEME, Dakar University, Senegal
- Dr. Iconomescu TEODORA-MIHAELA, University Dunarea De Jos From Galati, Romania
- Dr. Irina SOLODKOVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Işıl KOÇ SARI, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. İ. Hakkı DEMİRCİOĞLU, Karadeniz Teknik University, Turkey
- Dr. İlhan TOKSÖZ, Trakya University, Turkey
- Dr. İrfan BAŞKURT, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. İrfan ERDOĞAN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. J. Phylis ROTICH, N. Carolina Agricultural&Tecnical State University, USA
- Dr. Jale ÇAKIROĞLU, METU, Turkey
- Dr. John Betsas, University of Western Macedonia, Greece
- Dr. Kadir YAĞIZ, İğdır University, Turkey
- Dr. Kamuran TARIM, Çukurova University, Turkey
- Dr. Kaya YILDIZ, Abant İzzet Baysal University, Turkey
- Dr. Kenan DİKİLİTAŞ, Stavanger University, Norway
- Dr. Kipchumba BYRON, North Carolina A & T State University, USA
- Dr. Kubilay YAZICI, Niğde University, Turkey
- Dr. Laurentiu Gabriel TALAGHIR, Galati University, Romania
- Dr. Levent DENİZ, Marmara University, Turkey
- Dr. Levent ERASLAN, Anadolu University, Turkey
- Dr. Leyla ULUS, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Liliya ISMAGILOVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Liliya VALEEVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Lütfü İLGAR, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. M. Engin DENİZ, Yıldız Teknik University, Turkey
- Dr. Mahmut SELVİ, Gazi University, Turkey
- Dr. Makbule TOKUR KESGİN, Bolu Abant İzzet Baysal University, Turkey
- Dr. Malik BEYLEROĞLU, Sakarya Applied Sciences University, Turkey
- Dr. Manolya AKIN, Mersin University, Turkey
- Dr. Mariam ALAWAWDA, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Marina KUDRYAVTSEVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Marina MOSOLKOVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Mehmet Ali AKINCI, Rouen University, France

- Dr. Mehmet Ali HAMEDOĞLU, Sakarya University, Turkey
- Dr. Mehmet Ali YAVUZ, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Mehmet BAYANSALDUZ, Dokuz Eylül University, Turkey
- Dr. Mehmet DEMİREL, Dumlupınar University, Turkey
- Dr. Mehmet Durdu KARSLI, Eastern Mediterranean University, North Cyprus
- Dr. Mehmet KANDEMİR, Kırıkkale University, Turkey
- Dr. Mehmet KARA, Amasya University, Turkey
- Dr. Mehmet KURUDAYIOĞLU, Hacettepe University, Turkey
- Dr. Mehmet ÖZDEMİR, Selçuk University, Turkey
- Dr. Mehmet ŞİŞMAN, Fatih Sultan Mehmet University, Turkey
- Dr. Mehmet ULUKAN, Adnan Menderes University, Turkey
- Dr. Melek MASAL, Sakarya University, Turkey
- Dr. Michail Kalogiannakis, University of Crete, Greece
- Dr. Muammer DEMİREL, Uludağ University, Turkey
- Dr. Muammer Ergün, Kastamonu University, Turkey
- Dr. Mukadder BOYDAK OZAN, Fırat University, Turkey
- Dr. Murat AKYÜZ, Manisa Celal Bayar University, Turkey
- Dr. Murat ALTUN, Uludağ University, Turkey
- Dr. Murat KİRİŞÇİ, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Murat ÖZMADEN, Adnan Menderes University, Turkey
- Dr. Mustafa ALTINKÖK, Akdeniz University, Turkey
- Dr. Mustafa AYDIN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Mustafa ÇAKIR, Marmara University, Turkey
- Dr. Mustafa ERGÜN, Afyon Kocatepe University, Turkey
- Dr. Mustafa Murat İNCEOĞLU, Ege University, Turkey
- Dr. Mustafa OTRAR, Marmara University, Turkey
- Dr. Mustafa ÖZCAN, MEF University, Turkey
- Dr. Mustafa ÖZMUSUL, Harran University, Turkey
- Dr. Mustafa SAFRAN, Gazi University, Turkey
- Dr. Mustafa Sait ERZEYBEK, Dumlupınar University, Turkey
- Dr. Mustafa ÜREY, Karadeniz Teknik University, Turkey
- Dr. Müfit ŞENEL, Ondokuz Mayıs University, Turkey
- Dr. Müge GÖKER, Marmara University, Turkey
- Dr. Müjgan İNÖZÜ, Hacettepe University, Turkey
- Dr. Mürsel BİÇER, Gaziantep University, Turkey
- Dr. Nazlı Gülgün ELİTEZ, Sakarya University, Turkey
- Dr. Necmettin Kamil SEVİL, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Nejla YÜRÜK, Gazi University, Turkey
- Dr. Nektaria Palaologou, University of Western Macedonia, Greece
- Dr. Nergüz BULUT SERİN, Lefke Avrupa University, KKTC
- Dr. Nevin ÇITAK BİLGİN, Abant İzzet Baysal University, Turkey
- Dr. Nilgün BİLGE, Sakarya University, Turkey
- Dr. Noemi KERESZTES, Szeged University, Hungary
- Dr. Nur NACAR LOGIE, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Nuran AKYURT, Marmara University, Turkey
- Dr. Nuriye YILDIRIM ŞİŞMAN, Düzce University, Turkey
- Dr. Nusret RAMAZANOĞLU, Marmara University, Turkey
- Dr. Oğuz SERİN, Lefke Avrupa University, KKTC
- Dr. Oksana POLYAKOVA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Osman EMİROĞLU, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Osman VAİZ, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Ömer GEBAN, METU, Turkey
- Dr. Ömer ZAİMOĞLU, Akdeniz University, Turkey
- Dr. Özcan DEMİREL, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Özge RAZI, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Özgül YILMAZ TÜZÜN, METU, Turkey
- Dr. Özlem İLKER ETUŞ, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Özlem ÖRSAL, Osmangazi University, Turkey
- Dr. Patrizia Ghislandi, University of Trento, Italy
- Dr. Paul ANKOMAH, N. Carolina Agricultural & Technical State University, USA
- Dr. Paul BLAIR, University of Trinidad and Tobago, Trinidad and Tobago, WEST INDIES
- Dr. Pelin AKSEN CENGİZHAN, Kırıkkale University, Turkey
- Dr. Ramazan SANLAV, Iğdır University, Turkey
- Dr. Recep CENGİZ, Manisa Celal Bayar University, Turkey
- Dr. Refik TURAN, Gazi University, Turkey
- Dr. Remziye CEYLAN, Yıldız Teknik University, Turkey
- Dr. Rimma MARDANSHINA, Kazan Federal University, Russian Federation
- Dr. Rüşan ŞAHİNOĞLU ALTINEL, Marmara University, Turkey
- Dr. Safaa Abd El SALAM, Alexandria University, Egypt
- Dr. Said TAŞ, Süleyman Demirel University, Turkey
- Dr. Salih ATEŞ, Gazi University, Turkey
- Dr. Salih ÇEPNİ, Uludağ University, Turkey
- Dr. Samantha SEITER, Oxford University, UK
- Dr. Sarem ÖZDEMİR, Cyprus International University, TRNC
- Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU, Fırat University, Turkey
- Dr. Selahattin AKPINAR, Düzce University, Turkey
- Dr. Selahattin DİLİDÜZGÜN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Selçuk HÜNERLİ, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Semra Kıranlı GÜNGÖR, Eskişehir Osmangazi University, Turkey
- Dr. Semra SUNGUR VURAL, METU, Turkey
- Dr. Serap EMİR, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey
- Dr. Sergül DUYGULU, Hacettepe University, Turkey

Dr. Serkan İBİŞ, Niğde Ömer Halisdemir University, Turkey

Dr. Serkan ÖZEL,Boğaziçi University, Turkey

Dr. Seunghwan LEE, Kookmin University, South Korea

Dr. Sevil ALBAYRAK, Kırıkkale University, Turkey

Dr. Sevinç HATİPOĞLU, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey

Dr. Sevinç KAÇAR, Cyprus International University, TRNC

Dr. Sezer KÖSE BİBER, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey

Dr. Sezgin VURAN, Anadolu University, Turkey

Dr. Sibel ÖZAFŞARLIOĞLU SAKALLI, Uşak University, Turkey

Dr. Sophia ANASTASIOU, Business School, TEI of Central Greece

Dr. Suat KARAKÜÇÜK, Gazi University, Turkey

Dr. Suzan ORHAN, Sakarya University, Turkey

Dr. Süleyman AVCI, Marmara University, Turkey

Dr. Süleyman YAMAN, Ondokuz Mayıs University, Turkey

Dr. Sümmi EKİCİ, Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey

Dr. Ş. Şule ERÇETİN, Hacettepe University, Turkey

Dr. Şebnem ŞARVAN CENGİZ, Manisa Celal Bayar University, Turkey

Dr. Şebnem TEMİR, Haliç University, Turkey

Dr. Şenay NARTGÜN, Abant İzzet Baysal University, Turkey

Dr. Şener BÜYÜKÖZTÜRK, Hasan Kalyoncu University, Turkey

Dr. Şerife ÖZBİLER, Cyprus International University, TRNC

Dr. Şükran DİLİDÜZGÜN, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey

Dr. Tatyana BAKLASHOVA, Kazan Federal University, Russian Federation

Dr. Tengku Fadilah Binti Tengku KAMALDEN, Universiti Putra, Malaysia

Dr. Terry SCHREUER, The Neri Bloomfield School of Design, Israel

Dr. Tiffany FULLER, N. Carolina Agricultural&Technical State University, USA

Dr. Tolgay KARANFİLLER, Cyprus International University, TRNC

Dr. Tuğba Seda ÇOLAK, Düzce University, Turkey

Dr. Turhan TOROS, Mersin University, Turkey

Dr. Türkan ARGON, Abant İzzet Baysal University, Turkey

Dr. Tzina KALOGIROU, National and Kapodistrian University of Athens, Greece

Dr. Uğur TEKİN, İstanbul Aydın University, Turkey

Dr. Ünsal TAZEGÜL, Iğdır University, Turkey

Dr. Ülkü Pişkin ABİDOĞLU, Cyprus International University, TRNC

Dr. Üzeyir ÇAĞLAR, Gazi University, Turkey

Dr. Vasiliki Papadopoulou, University of Western Macedonia, Greece

Dr. Vedat ÇINAR, Fırat University, Turkey

Dr. Vefa TAŞDELEN, Yıldız Teknik University, Turkey

Dr. Vlasta Hus, University of Maribor, Slovenia

Dr. Yalın KILIÇ, Cyprus International University, TRNC

Dr. Yasemin ESEN, Ankara University, Turkey

Dr. Yasemin YILDIRIM USTA, Abant İzzet Baysal University, Turkey

Dr. Yasin DOĞAN, Adıyaman University, Turkey

Dr. Yasin SOYLU, Atatürk University, Turkey

Dr. Yaşar ÖZBAY, Hasan Kalyoncu University, Turkey

Dr. Yavuz ERİŞEN, Yıldız Teknik University, Turkey

Dr. Yıldız KOCASAVAŞ, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey

Dr. Yuliya GORELOVA, Kazan Federal University, Russian Federation

Dr. Yunus YILDIRIM, Mersin University, Turkey

Dr. Yurdağül DİKMEN, Sakarya University, Turkey

Dr. Yurdal CİHANGİR, Cyprus International University, TRNC

Dr. Yusuf CAN, Uşak University, Turkey

Dr. Yusuf CERİT, Abant İzzet Baysal University, Turkey

Dr. Yücel KABAPINAR, Marmara University, Turkey

Dr. Zarife SEÇER, İstanbul University-Cerrahpaşa, Turkey

Dr. Zekeriya NARTGÜN, Abant İzzet Baysal University, Turkey

Dr. Zeynep AKKUŞ ÇUTUK, Trakya University, Turkey

Omaç RUŞTİOĞLU, Cyprus International University, TRNC

Saliha FİDAN, Cyprus International University, TRNC

Table of Contents

BOOK OF PROCEEDINGS	i
Preface.....	iii
<i>Honorary</i>	iv
<i>Congress President</i>	iv
<i>General Secretaries of the Congress</i>	iv
<i>Coordinators of Branches</i>	iv
<i>Conference Secretary</i>	iv
<i>Technical Staff</i>	iv
<i>Scientific Committee</i>	v
Table of Contents	ix
Ebeveynlerin Çocuklarını Spor Kurslarına Yönlendirmedeki Beklentileri.....	1
Spor Lisesi Öğrencilerinin Mesleki Eğitime Yönelik Tutumları ile Geleceğe Yönelik Beklentileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	6
Uzaktan Ebeveyn Koçluğu ile Ebeveynlere Öğretim Becerileri Kazandırılması: Özetleyici Derleme	12
Development Of Experiment Videos Supported By Case Studies On Environmental Issues.....	35
Türkiye’de 2018’den 2023’e Kadar Toksik Liderlik Araştırmaları: Literatür Taraması.....	39
Lise Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının Tükenmişlik Düzeyleri Üzerine Etkisi.....	47
Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Yoluyla Kazandıkları Değerlerin Okul Türü Değişkenine Göre İncelenmesi	53
Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretme Motivasyonlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi.....	60
Determination of Pre-Service Teachers’ Self-Efficacy Levels Towards Online Learning.....	66
A View of Scientific Studies on Female Athletes	73
Bibliometric Analysis of Scientific Studies on Personality Types.....	87
Öğretmenlerin Ölçme Değerlendirme Okuryazarlık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	98
Öğretmenlerin Ölçme Değerlendirme Sürecine İlişkin Kavrayışlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	106
Öğretmenlerin Eğitimsel Değerlendirmelerde Etik İlkelerle Bağlılığının İncelenmesi	113
Research Trends on the Use of Digital Games for High School Students: A Literature Review	120
Üstün/Özel Yetenekli Bireylerin Sosyal Beceri Gelişimi Sürecinde Yaşadıkları Zorlukları Ele Alan Çalışmaların İncelenmesi	129
Voleybol Spor Kulübü Oyuncularının Psikolojik Dayanıklılık Düzeylerinin İncelenmesi.....	136
İlköğretim Matematik Öğretmenlerinin Öğrencilerin Matematik Kaygıları ve Okul Rehberlik Servisinin Bu Konudaki Katkılarına Yönelik Görüşleri.....	141
Okul Öncesi Dönemde Açık Alan Eğitimi Üzerine Türkiye’ de Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmalarının Bibliyografik Analizi (2016-2023).....	148
Kentsel Ortak Rekreasyon Alanı Olarak Karaman Millet Bahçesi	161

Spor Bilimleri Fakültesinde Okuyan Öğrencilerde Sporda Zihinsel Antrenman Düzeylerinin İncelenmesi ...	172
Özel Yetenek Sınavlarına Katılan Öğrenci Adayları ile Mezun Olacak Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması	178
Üniversitelerdeki Ücret Adalet Algısının Karşılaştırılması	193
Elit Genç Sporcuların Hedef Yönelimi ile Akılcı Performans İnançları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	201
Opinions of Participating Students Regarding Children's University Practices	206
Parents' Opinions on the Advertisements Watched by Their Children	211
Genç Futbolcuların Zihinsel Dayanıklılık Düzeyleri İle Uyku Davranışları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi ...	216

ERPA
Educational Researches and
Publications Association

Özel Yetenek Sınavlarına Katılan Öğrenci Adayları ile Mezun Olacak Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılması

Aliye Menevşe^a, Aslı Bekiroğlu^{a1}, Murat Menevşe^a

^aİstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi, Küçükçekmece/İstanbul/34303

Özet

Çalışmada BESYO (Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu) özel yetenek sınavına katılan öğrenci adayları ile mezun olacak öğrencilerin problem çözme becerilerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Çalışma İstanbul ili, Esenyurt ilçesinde bulunan, Esenyurt Üniversitesi özel yetenek sınavına katılan öğrenci adayları ve mezun olacak öğrencilerden oluşan toplamda 148 kişiyi kapsamaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak; Heppner ve Peterson (1982) tarafından geliştirilen, Şahin ve ark. (1993) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Problem Çözme Envanteri Ölçeği (PÇE)" kullanılmıştır. Verilerin analizleri SPSS 24,0 paket programından yararlanılarak yapılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda "Bir sorunumu çözmek üzere plan yaparken o planı yürütebileceğime güvenirim." sorusuna verilen cevaplara ilişkin istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Mezun olacak katılımcıların, yetenek sınavına katılan öğrencilere göre sorunlarını çözmek üzere plan yaparken o planı yürütebileceklerine daha fazla güvendikleri söylenebilir. Çalışmada mezun olacak öğrencilerin her zaman belli bir çözüm planını uygulamadan önce, nasıl bir sonuç vereceğini tahmin etmeye çalıştıkları, bir sorunla karşılaştıklarında ise bu sorunun çıkmasında katkısı olabilecek kendileri dışındaki etmenleri genellikle dikkate aldıkları ve bir sorunla karşılaştıklarında onu çözmek için akıllarına gelen ilk yolu izlemedikleri; özel yetenek sınavı öğrencilerinin ise her zaman bir sorunları olduğunda onu çözebilmek için başvurabilecekleri yolların hepsini düşünmeye çalıştıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Problem, problem çözme, problem çözme becerisi, özel yetenek sınavı.

1. Giriş

Tarih boyunca insanlar dünya üzerinde yaşadıkları süre boyunca bir dizi sorunla karşı karşıya gelmişlerdir. İnsanlar, tarihin en eski dönemlerinden beri temel ihtiyaçlarını karşılamanın yanında günümüze kadar süregelen birden fazla problemi çözme ve başa çıkma çabası içinde olmuşlardır. Bu sorunlar, istenen sonuçların ortaya çıkması engelleyerek çözüme kavuşması beklenen ve çözülemeyen birden fazla problemle karşılaşmamıza neden olmuştur. Bireyler, olan probleme göre çözüm yolları arayıp bulmaya ve buldukları çözüm yollarını geliştirmeye gayret göstermişlerdir. Bütün sektörler gibi spor sektöründe de birden çok antrenör, alanda okuyan öğrenci, spor bilimci, sporcu gibi spor alanında uğraş veren kişiler de ilgili problemlerle baş etmeye çalışmaktadır. Öte yandan da bu problemleri değerlendirerek, çeşitli çözümler arama yoluna gitmişlerdir (Erdemli ve Yaşartürk, 2020).

Problem çözme, hedefe ulaşarak, gerçekleşen engelleri aşma durumu olarak açıklanmaktadır. Meydana gelen durum, engelleri minimum düzeye indirerek ya da koşullara uyum sağlayarak stresli durumdan kurtulmayla organizmanın iç denge ile beraber olmasının usullerini bulmaya yöneliktir. Problem çözme, elde edilmesi veya öğrenilmesi gereken kabiliyet olup, sürekli olarak geliştirilmesi gerekmektedir (Bingham, 1998). Bir kişi, karşılaştığı zorluklarla başa çıkmak için elindeki tüm kaynakları harekete geçirmeli ve problemi çözmek, farklı bilgiler ve ipuçları elde etmek için önceden edinmiş olduğu bilgileri gözden geçirmelidir. Birey, problem çözme noktasında başarılı olabilmesi, problem çözdüğü takdirde gelişmektedir (Ağır, 2007). Problem çözme kabiliyeti, yaşamın tümünde etkin şekilde düşünülen bunun yanında kompleks şekilde bütün

¹Sorumlu yazar adres: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi, Küçükçekmece/İstanbul/34303
e-mail: aslibekir97@gmail.com

durumlarda gerçekleşen mühim yaşam becerisi olmuştur. Birey, sorunu çözme noktasında galibiyet sağladığı uzak ya da yakın durumlarla hayatına negatif ya da pozitif şekilde yön verebilmektedir (Gülşen, 2008).

Bruner, aktif şekilde problem çözen kimse şeklinde değerlendirdiği öğrencinin eğitim- öğretim yaşamını, yönetilebilir ya da çözülebilir sorunları tespit etmesine yardım edebilecek süreç şeklinde ifade etmektedir (Balay, 2004). Bu esnada öğrencinin rast geldiği problemleri çözüme kavuşturabilmesiyle yaşama uyum sağlayabilmesi arasında paralel bir ilişkinin bulunduğu ve öğrencinin toplumdaki yerini saptayabilecek düzeyde önem arz etmesi nedeniyle problem çözebilme becerisinin öğrencilerin tamamına kazandırılması gerekmektedir. Eleştiren, sorunlara çözüm üretebilen ve sorgulayabilen kişiler, aynı zamanda teknolojik, toplumsal ve ekonomik gelişmelerin sağlanmasında da etkin rol oynayacaklardır (Güzel, 2004; Üstün & Bozkurt, 2003).

Modern yaşamın getirmiş olduğu teknoloji alanındaki ilerlemelerin sağladığı kolaylıklarla birlikte ortaya çıkan hareketsiz yaşam, insan hayatına olumsuz yönde etki ederken spor; yaşamdan zevk alabilmek, sağlıklı kalabilmek ve hareketsiz yaşama karşı olarak düzenli bir şekilde yapılması gerekli olan bir aktivitedir. Zihinsel ve fiziksel yönden sağlıklı nesiller yetiştirebilmek adına spor oldukça önemlidir. Sportif etkinliklerinin, nitelikli ve başarılı kişilerin yetiştirilmesindeki katkıları yadsınamayacak derecede önemli olduğu görülmektedir (Şenduran ve Amman, 2006). Bu nedenle problem çözebilme yetenekleri gelişmiş olan kimselerin, toplumun hemen hemen her kademesinde faydalı olacağı bilinmektedir (Akın ve Çakto, 2021). Bu bilgiler doğrultusunda araştırmanın amacı; özel yetenek sınavlarına katılan öğrenci adayları ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'ndan mezun olacak talebelerin problem çözme becerilerinin karşılaştırılması amaçlanmaktadır.

2. Yöntem

2.1 Araştırma Modeli

Araştırma, Besyo Sınavlarına Katılan Öğrenciler ile Mezun Olacak Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerinin Karşılaştırılmasını belirlemeye yönelik betimsel ve tanımlayıcı bir çalışmadır. Bu doğrultuda çalışmanın Evreni İstanbul ili, örnekleme de Esenyurt Üniversitesi n=50 ve Esenyurt Üniversitesi özel yetenek sınavı n=98 olup toplamda 148 kişiye, Heppner and Petterson tarafından 1982 senesinde hazırlanan, Şahin ve arkadaşları tarafından 1993'te Türkçe'ye çevirilen 35 ifadeden oluşan "Problem Çözme Envanteri" yaptırılmıştır. Hem madde olarak hem de her alt boyut için güvenilirliğine bakılmış ve bütün ölçek için Alpha katsayıları .77 ve .81 arasındadır ve 6'lı likertten oluşmaktadır. Ölçeğin geçerliliği ve güvenilirliği ölçek sahibi tarafından yapılmıştır. 34, 2, 4, 11, 1, 13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30, 3. maddeler ters şekilde puanlanmaktadır. Düşük puanlar problemleri etkin şekilde çözmeyi, yüksek puanlar da problemler karşısında çözümler üretmemeyi göstermektedir. Anketin 3 alt boyutu bulunmaktadır. "Yaklaşma-Kaçınma" boyutunu 1, 2, 4, 6, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 30, 31. maddeler, "Problem Çözme Yeteneğine Güven" boyutunu 10, 12, 19, 23, 24, 27, 33, 34, 35, 5. maddeler, "Kişisel Kontrol" boyutunu da 3, 14, 25, 26, 32. maddeler oluşturmuştur. Bu çalışmada ölçeğin cronbach alfa güvenilirlik katsayı değerleri, .78 ile .85 arasında bulunmuştur. Tabloların yorumlanmasında en yüksek olumlu derecelendirme maddeleri ve en yüksek olumsuz derecelendirme cevaplar toplanarak yüzdeler oluşturulmuştur.

2.2 Verilerin İstatiksel Analizi

Veriler SPSS 24,0 paket programında frekansları, yüzdeleri (%) yapılarak, normallik testini saptamak amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi yapılmıştır. Verilerin alt boyutlara göre analizlerinde; cinsiyet değişkenlerine göre parametrik dağılım göstermesi nedeniyle bağımsız gruplarda, ikili değişkenlerde independent t testi uygulanmıştır. Yaş değişkenlerine göre ise normal dağılım göstermediği için değişkenlerin karşılaştırılmasında Mann-Whitney U testi uygulanmış ve p<0,05 altındaki değerler anlamlı olarak kabul edilmiştir. Gruplu değişkenler için Ki Kare analizleri uygulanmıştır.

3. Bulgular

Tablo 1. Özel yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarının en yüksek düzeyde olumsuz (katılmadıkları) cevap verdikleri ifadeler ve Ki-Kare değerleri

İfadeler	Yanıtlar		Özel yetenek sınavı	Mezun Olacak Öğrenciler	Toplam
1. Belli bir çözüm planı uygulamaya koymadan önce nasıl bir sonuç vereceğini tahmin etmeye çalışırım.	Her Zaman Böyle	N	13	45	58
	Davranırım	%	%22,4	%77,6	%100,0
	Çoğunlukla Böyle	N	11	20	31
	Davranırım	%	%35,5	%64,5	%100,0
	Sık Sık Böyle	N	9	15	24
	Davranırım	%	%37,5	%62,5	%100,0
	Arada Sırada Böyle	N	5	17	22
	Davranırım	%	%22,7	%77,3	%100,0
	Ender Olarak Böyle	N	3	0	3
	Davranırım	%	%100,0	%0,0	%100,0
2. Yeni bir durumla karşılaştığımda ortaya çıkabilecek soruları çözebilecek inancım vardır.	Her Zaman Böyle	N	7	27	34
	Davranırım	%	%20,6	%79,4	%100,0
	Çoğunlukla Böyle	N	16	25	41
	Davranırım	%	%39,0	%61,0	%100,0
	Sık Sık Böyle	N	10	16	26
	Davranırım	%	%38,5	%61,5	%100,0
	Arada Sırada Böyle	N	7	21	28
	Davranırım	%	%25,0	%75,0	%100,0
	Ender Olarak Böyle	N	4	6	10
	Davranırım	%	%40,0	%60,0	%100,0
3. Yeterince zamanım olur ve çaba gösterirsem karşılaştığım sorunların çoğunu çözebileceğime inanıyorum.	Her Zaman Böyle	N	13	23	36
	Davranırım	%	%36,1	%63,9	%100,0
	Çoğunlukla Böyle	N	8	24	32
	Davranırım	%	%25,0	%75,0	%100,0
	Sık Sık Böyle	N	10	22	32
	Davranırım	%	%31,2	%68,8	%100,0
	Arada Sırada Böyle	N	9	17	26
	Davranırım	%	%34,6	%65,4	%100,0
	Ender Olarak Böyle	N	5	10	15
	Davranırım	%	%33,3	%66,7	%100,0
4. Bir sorunumu çözmek üzere plan yaparken o planı yürütebileceğime güvenirim.	Her Zaman Böyle	N	13	38	51
	Davranırım	%	%25,5	%74,5	%100,0
	Çoğunlukla Böyle	N	5	23	28
	Davranırım	%	%17,9	%82,1	%100,0
	Sık Sık Böyle	N	13	15	28
	Davranırım	%	%46,4	%53,6	%100,0
	Arada Sırada Böyle	N	5	12	17
	Davranırım	%	%29,4	%70,6	%100,0
	Ender Olarak Böyle	N	3	5	8

Davranırım	%	%37,5	%62,5	%100,0
Hiçbir Zaman	N	11	5	16
Böyle Davranmam	%	%68,8	%31,3	%100,0

Tablo 1 incelendiğinde, özel yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarının en yüksek düzeyde olumsuz (katılmadıkları) yanıt verdikleri ifadeler:

1. ifadedede; “Ender olarak böyle davranırım”; % 100, “Hiçbir zaman böyle davranmam” %90 = %190 ($\chi^2 = 24,749$; $p = 0,000$), Yani mezun olacak öğrencilerin, özel yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarına göre daha fazla belirli çözüm planını uygulamadan önce, nasıl netice vereceğini tahmin etmeye çalıştıkları tespit edilmiştir.

2. ifadede; “Ender olarak böyle davranırım” % 40, “Hiçbir zaman böyle davranmam” %66,7 = %106,7 ($\chi^2 = 8,893$; $p = 0,113$). Katılımcıların yeni bir problemle karşılaştıklarında meydana gelebilecek sorunları çözebileceklerine inançlarının olduğu ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

3. ifadede; “Ender olarak böyle davranırım”; % 33,3, “Hiçbir zaman böyle davranmam” %71,4 = %104,7 ($\chi^2 = 5,726$; $p = 0,334$). Katılımcıların yeterli düzeyde zamanları oldukça ve çabaladıklarında karşılaştıkları problemlerin bir çoğunu çözebileceklerine inanmaları ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

4. ifadede “Ender olarak böyle davranırım”; % 37,5, “Hiçbir zaman böyle davranmam” %68,8 = %106,3 ($\chi^2 = 15,684$; $p = 0,008$). Mezun olacak öğrencilerin, yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarına göre problemlerini çözmek için planlama yaparken o planı gerçekleştirebileceklerine daha fazla güvendikleri söylenebilir.

Tablo 2. Özel yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarının en yüksek düzeyde olumlu (katıldıkları) cevap verdikleri ifadeler ve Ki-Kare değerleri

İfadeler	Yanıtlar		Özel yetenek sınavı	Mezun Olacak Öğrenciler	Toplam
1. Bir soruna yönelik olası çözüm yollarını düşünürken çok fazla seçenek üretmem.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	6	7	13
		%	%46,2	%53,8	%100,0
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	7	9	16
		%	%43,8	%56,3	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	6	13	19
		%	%31,6	%68,4	%100,0
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	12	24	36
		%	%33,3	%66,7	%100,0
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	14	29	43
	%	%32,6	%67,4	%100,0	
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	5	16	21
		%	%23,8	%76,2	%100,0
2. Bir sorunla karşılaştığımda bu sorunun çıkmasında katkısı olabilecek benim dışımdaki etmenleri genellikle dikkate almam.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	8	10	18
		%	%44,4	%55,6	%100,0
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	4	6	10
		%	%40,0	%60,0	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	7	12	19
		%	%36,8	%63,2	%100,0
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	11	19	30
		%	%36,7	%63,3	%100,0
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	11	24	35
	%	%31,4	%68,6	%100,0	
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	9	27	36
		%	%25,0	%75,0	%100,0

3. Ani kararlar verir ve sonra pişmanlık duyarım.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	9	8	17
		%	%52,9	%47,1	%100,0
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	5	13	18
		%	%27,8	%72,2	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	6	18	24
		%	%25,0	%75,0	%100,0
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	14	22	36
		%	%38,9	%61,1	%100,0
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	9	22	31
		%	%29,0	%71,0	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	7	15	22
		%	%31,8	%68,2	%100,0

Tablo 2 incelendiğinde, özel yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarının en yüksek düzeyde olumlu (katıldıkları) yanıt verdikleri ifadeler:

1. ifadede; “Her zaman böyle davranırım”; %46,2, “Çoğunlukla böyle davranırım” %43,8= % 90 ($\chi^2 = 2,607$; $p=0,760$). Katılımcıların bir problem için çözüm yolları düşünürken fazla opsiyon üretmedikleri ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

2. ifadede; “Her zaman böyle davranırım”; %44,4, “Çoğunlukla böyle davranırım” %40= % 84,4 ($\chi^2 = 2,607$; $p=0,760$). Yani katılımcıların bir problemle karşılaştıklarında bu bu problemin meydana gelmesinde katkı sağlayabilecek kendileri dışındaki faktörleri genel olarak dikkate almadıkları ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

3. ifadede; “Her zaman böyle davranırım”; %52,9, “Çoğunlukla böyle davranırım” %27,8= % 80,7 ($\chi^2 = 4,677$; $p=0,457$). Yani katılımcıların ani olarak kararlar vermeleri, sonrasında ise pişmanlık duymaları ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

Tablo 3. Mezun olacak öğrencilerin en yüksek düzeyde olumsuz (katılmadıkları) cevap verdikleri ifadeler ve Ki-Kare değerleri

İfadeler	Yanıtlar		Özel yetenek sınavı	Mezun Olacak Öğrenciler	Toplam
1. Bazen bir sorunu çözmek için çabaladığım halde bir türlü esas konuyu giremediğim ve gereksiz ayrıntılarla uğraştığım duygusunu yaşıyorum.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	5	6	11
		%	%45,5	%54,5	%100,0
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	3	11	14
		%	%21,4	%78,6	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	13	19	32
		%	%40,6	%59,4	%100,0
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	15	22	37
		%	%40,5	%59,5	%100,0
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	12	21	33
	%	%36,4	%63,6	%100,0	
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	2	19	21
		%	%9,5	%90,5	%100,0
2. Bir sorunla ilgili olası bir çözüm yolu üzerinde karar vermeye çalışırken seçeneklerimin başarı olasılığını	Her Zaman Böyle Davranırım	N	6	10	16
		%	%37,5	%62,5	%100,0
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	5	13	18
		%	%27,8	%72,2	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	11	12	23
		%	%47,8	%52,2	%100,0
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	12	22	34
		%	%35,3	%64,7	%100,0

tek tek değerlendirmem.	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	5	17	22
		%	%22,7	%77,3	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	11	24	35
		%	%31,4	%68,6	%100,0
3. Bir sorunumu çözmek için kullandığım çözüm yolları başarısız ise bunların neden başarısız olduğunu araştırmam.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	5	16	21
		%	%23,8	%76,2	%100,0
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	7	10	17
		%	%41,2	%58,8	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	3	6	9
		%	%33,3	%66,7	%100,0
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	9	14	23
		%	%39,1	%60,9	%100,0
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	3	18	21
		%	%14,3	%85,7	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	23	34	57
		%	%40,4	%59,6	%100,0
4. Bir sorunumu çözmek için belli bir yolu denedikten sonra durur ve ortaya çıkan sonuç ile olmasını gerektiğini düşündüğüm sonucu karşılaştırdım.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	11	30	41
		%	%26,8	%73,2	%100,0
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	13	21	34
		%	%38,2	%61,8	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	8	15	23
		%	%34,8	%65,2	%100,0
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	13	19	32
		%	%40,6	%59,4	%100,0
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	2	6	8
		%	%25,0	%75,0	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	3	7	10
		%	%30,0	%70,0	%100,0

Tablo 3 incelendiğinde, mezun olacak öğrencilerin en yüksek düzeyde olumsuz (katılmadıkları) yanıt verdikleri ifadeler:

1. ifade; “Ender olarak böyle davranırım”; % 63,6, “Hiçbir zaman böyle davranmam” %90,5 = %154,1 ($\chi^2 = 8,673$; $p = 0,123$). Yani katılımcıların bazen bir problemi çözmek üzere çaba da göstersem bir türlü ana düşünceye giremeyip, gereksiz detaylarla uğraşmak durumunda kaldıkları duygusunu yaşadıkları ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

2. ifade; “Ender olarak böyle davranırım”; % 77,3, “Hiçbir zaman böyle davranmam” %68,6 = %145,9 ($\chi^2 = 3,740$; $p = 0,587$). Yani katılımcıların bir problem hakkında olası çözüm yolları üstünde karara varmak için çalışırken opsiyonlarının başarılı olma ihtimalini tek tek değerlendirmeleri ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

3. ifade; “Ender olarak böyle davranırım”; % 85,7, “Hiçbir zaman böyle davranmam” %59,6 = %145,3 ($\chi^2 = 6,312$; $p = 0,277$). Yani katılımcıların problemlerini çözmek üzere kullandıkları çözüm yolları başarısız olduysa bunların başarısız olma nedenlerini araştırmaları ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

4. ifade; “Ender olarak böyle davranırım”; % 75, “Hiçbir zaman böyle davranmam” %70 = %145 ($\chi^2 = 2,207$; $p = 0,820$). Yani katılımcıların problemlerini çözmek üzere belirli bir seçeneği denedikten sonra bekleyerek, meydana gelen netice ile meydana gelmesi gerektiğini düşündükleri neticeyi karşılaştırmaları ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

Tablo 4. Mezun olacak öğrencilerin en yüksek düzeyde olumlu (katıldıkları) cevap verdikleri ifadeler ve Ki-Kare değerleri

İfadeler	Yanıtlar		Özel Yetenek Sınavı	Mezun Olacak Öğrenciler	Toplam
1. Bir sorunu çözmek üzere plan yaparken o planı yürütebileceğime güvenirim.	Her Zaman Böyle	N	13	38	51
	Davranırım	%	%25,5	%74,5	%100,0
	Çoğunlukla Böyle	N	5	23	28
	Davranırım	%	%17,9	%82,1	%100,0
	Sık Sık Böyle	N	13	15	28
	Davranırım	%	%46,4	%53,6	%100,0
	Arada Sırada Böyle	N	5	12	17
	Davranırım	%	%29,4	%70,6	%100,0
	Ender Olarak Böyle	N	3	5	8
Davranırım	%	%37,5	%62,5	%100,0	
2. Bir karar verdikten sonra ortaya çıkan sonuç genellikle benim beklediğim sonuca uyar.	Her Zaman Böyle	N	7	26	33
	Davranırım	%	%21,2	%78,8	%100,0
	Çoğunlukla Böyle	N	7	23	30
	Davranırım	%	%23,3	%76,7	%100,0
	Sık Sık Böyle	N	14	15	29
	Davranırım	%	%48,3	%51,7	%100,0
	Arada Sırada Böyle	N	14	21	35
	Davranırım	%	%40,0	%60,0	%100,0
	Ender Olarak Böyle	N	3	10	13
Davranırım	%	%23,1	%76,9	%100,0	
3. Bir sorunla karşılaştığımda onu çözmek için genellikle aklıma gelen ilk yolu izlerim.	Her Zaman Böyle	N	2	7	9
	Davranırım	%	%22,2	%77,8	%100,0
	Çoğunlukla Böyle	N	2	7	9
	Davranırım	%	%22,2	%77,8	%100,0
	Sık Sık Böyle	N	13	14	27
	Davranırım	%	%48,1	%51,9	%100,0
	Arada Sırada Böyle	N	13	25	38
	Davranırım	%	%34,2	%65,8	%100,0
	Ender Olarak Böyle	N	8	17	25
Davranırım	%	%32,0	%68,0	%100,0	
4. Bir karar vermeye çalışırken her seçeneğin sonuçlarını ölçer, tartar, birbirleriyle karşılaştırır	Her Zaman Böyle	N	7	36	43
	Davranırım	%	%16,3	%83,7	%100,0
	Çoğunlukla Böyle	N	9	17	26
	Davranırım	%	%34,6	%65,4	%100,0
	Sık Sık Böyle	N	18	13	31
	Davranırım	%	%58,1	%41,9	%100,0
	Arada Sırada Böyle	N	8	17	25
	Davranırım	%	%32,0	%68,0	%100,0
		N	2	8	10

sonra karar veririm.	Ender Olarak Böyle Davranırım	%	%20,0	%80,0	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	6	7	13
		%	%46,2	%53,8	%100,0

Tablo 4 incelendiğinde, mezun olacak öğrencilerin en yüksek düzeyde olumlu (katıldıkları) yanıt verdikleri ifadeler:

1. ifadede; “Her zaman böyle davranırım”; %74,5, “Çoğunlukla böyle davranırım” %82,1= % 156,6 ($\chi^2 = 15,684$; $p = 0,008$). Mezun olacak öğrencilerin yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarına göre problemlerini çözmek için planlama yaparken o planı gerçekleştirebileceklerine daha fazla güvendikleri söylenebilir.

2. ifadede; “Her zaman böyle davranırım”; %78,8, “Çoğunlukla böyle davranırım” %76,7= % 155,5 ($\chi^2 = 10,738$; $p = 0,057$). Yani katılımcıların bir karar verdikten sonra, meydana gelen neticenin genel olarak kendilerinin beklediği neticeye uyması ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

3. ifadede; “Her zaman böyle davranırım”; %77,8, “Çoğunlukla böyle davranırım” %77,8= % 155,6 ($\chi^2 = 3,861$; $p = 0,570$). Yani katılımcıların bir problemle karşı karşıya kaldıklarında onu çözebilmek için genel olarak akıllarına gelen ilk seçeneği izledikleri ile ilgili düşüncelerinde benzerlik olduğu söylenebilir.

4. ifadede “Her zaman böyle davranırım”; %83,7, “Çoğunlukla böyle davranırım” %65,4= % 149,1 ($\chi^2 = 15,842$; $p = 0,007$). Yani mezun olacak öğrencilerin özel yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarına göre daha fazla bir konuda karar vermek için çalışırken her seçeneğin neticelerini tartıp ölçmeleri ve birbirleriyle karşılaştırdıktan sonra karar verdikleri tespit edilmiştir.

Tablo 5. Özel yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarının en yüksek düzeyde olumsuz (katılmadıkları) ve mezun olacak öğrencilerin en yüksek düzeyde olumlu (katıldıkları) cevap verdiği (ortak) ifadenin Ki-Kare değerleri

İfade	Yanıtlar	Özel Yetenek Sınavı		Mezun Olacak Öğrenciler		Toplam
		N	%	N	%	
1. Bir sorunu çözmek üzere plan yaparken o planı yürütebileceğime güvenirim.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	13	38	51	
		%	%25,5	%74,5	%100,0	
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	5	23	28	
		%	%17,9	%82,1	%100,0	
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	13	15	28	
		%	%46,4	%53,6	%100,0	
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	5	12	17	
		%	%29,4	%70,6	%100,0	
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	3	5	8	
		%	%37,5	%62,5	%100,0	
Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	11	5	16		
	%	%68,8	%31,2	%100,0		
Toplam		N	50	98	148	
		%	%33,8	%66,2	%100,0	

$$\chi^2 = 15,684 \quad p = 0,008$$

Tablo 5 incelendiğinde, ilgili ifadede istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir “Her zaman böyle davranırım”; % 74,5, “Çoğunlukla böyle davranırım” %82,1 = %156,6; “Ender olarak böyle davranırım”; % 37,5, “Hiçbir zaman böyle davranmam” %68,8 = %106,3 ($\chi^2 = 15,684$; $p = 0,008$). Mezun olacak öğrenciler, yetenek sınavına katılan öğrenci adaylarına göre problemlerini çözmek için planlama yaparken o planı gerçekleştirebileceklerine daha fazla güvendikleri söylenebilir.

Tablo 6. Problem çözme envanterinin alt boyutlarına göre, katılımcıların problem çözme becerilerine ilişkin değerler

Alt Boyutlar	İfade	Yanıtlar		Özel Yetenek Sınavı	Mezun Olacak Öğrenciler	Toplam
Problem Çözme Yeteneğine Güven	1. Yeni bir durumla karşılaştığımda ortaya çıkabilecek soruları çözebilecek inancım vardır.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	7	27	34
			%	%20,6	%79,4	%100,0
		Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	16	25	41
			%	%39,0	%61,0	%100,0
		Sık Sık Böyle Davranırım	N	10	16	26
			%	%38,5	%61,5	%100,0
		Arada Sırada Böyle Davranırım	N	7	21	28
			%	%25,0	%75,0	%100,0
		Ender Olarak Böyle Davranırım	N	4	6	10
			%	%40,0	%60,0	%100,0
Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	6	3	9		
	%	%66,7	%33,3	%100,0		
Yeterince zamanım olur ve çabam gösterirsem karşılaştığım sorunların çoğunu çözebileceğime inanıyorum.	2. Her Zaman Böyle Davranırım	N	13	23	36	
		%	%36,1	%63,9	%100,0	
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	8	24	32	
		%	%25,0	%75,0	%100,0	
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	10	22	32	
		%	%31,2	%68,8	%100,0	
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	9	17	26	
		%	%34,6	%65,4	%100,0	
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	5	10	15	
		%	%33,3	%66,7	%100,0	
Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	5	2	7		
	%	%71,4	%28,6	%100,0		
3. Bir sorunumu çözmek üzere plan yaparken o planı yürütebileceğime güvenirim.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	13	38	51	
		%	%25,5	%74,5	%100,0	
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	5	23	28	
		%	%17,9	%82,1	%100,0	
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	13	15	28	
		%	%46,4	%53,6	%100,0	
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	5	12	17	
		%	%29,4	%70,6	%100,0	
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	3	5	8	
		%	%37,5	%62,5	%100,0	
Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	11	5	16		
	%	%68,8	%31,2	%100,0		
4. Bir karar verdikten sonra ortaya çıkan sonuç genellikle benim beklediğim sonuca uyar.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	7	26	33	
		%	%21,2	%78,8	%100,0	
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	7	23	30	
		%	%23,3	%76,7	%100,0	
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	14	15	29	
		%	%48,3	%51,7	%100,0	
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	14	21	35	
		%	%40,0	%60,0	%100,0	
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	3	10	13	
		%	%23,1	%76,9	%100,0	
Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	5	3	8		
	%	%62,5	%37,5	%100,0		

Yaklaşma- Kaçınma	1. Belli bir çözüm planı uygulamaya koymadan önce nasıl bir sonuç vereceğini tahmin etmeye çalışırım.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	13	45	58
			%	%22,4	%77,6	%100,0
		Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	11	20	31
			%	%35,5	%64,5	%100,0
		Sık Sık Böyle Davranırım	N	9	15	24
			%	%37,5	%62,5	%100,0
		Arada Sırada Böyle Davranırım	N	5	17	22
			%	%22,7	%77,3	%100,0
		Ender Olarak Böyle Davranırım	N	3	0	3
			%	%100,0	%0,0	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	9	1	10	
		%	%90,0	%10,0	%100,0	
	2. Bir soruna yönelik olası çözüm yollarını düşünürken çok fazla seçenek üretmem.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	6	7	13
			%	%46,2	%53,8	%100,0
		Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	7	9	16
			%	%43,8	%56,3	%100,0
		Sık Sık Böyle Davranırım	N	6	13	19
			%	%31,6	%68,4	%100,0
		Arada Sırada Böyle Davranırım	N	12	24	36
			%	%33,3	%66,7	%100,0
		Ender Olarak Böyle Davranırım	N	14	29	43
			%	%32,6	%67,4	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	5	16	21	
		%	%23,8	%76,2	%100,0	
	3. Bir sorunla karşılaştığında bu sorunun çıkmasında katkısı olabilecek benim dışımdaki etmenleri genellikle dikkate almam.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	8	10	18
			%	%44,4	%55,6	%100,0
		Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	4	6	10
			%	%40,0	%60,0	%100,0
		Sık Sık Böyle Davranırım	N	7	12	19
			%	%36,8	%63,2	%100,0
		Arada Sırada Böyle Davranırım	N	11	19	30
			%	%36,7	%63,3	%100,0
		Ender Olarak Böyle Davranırım	N	11	24	35
			%	%31,4	%68,6	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	9	27	36	
		%	%25,0	%75,0	%100,0	
	4. Bir sorunla ilgili olası bir çözüm yolu üzerinde karar vermeye çalışırken seçenekleri min başarı olasılığını tek tek değerlendirilmem.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	6	10	16
			%	%37,5	%62,5	%100,0
		Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	5	13	18
			%	%27,8	%72,2	%100,0
		Sık Sık Böyle Davranırım	N	11	12	23
			%	%47,8	%52,2	%100,0
		Arada Sırada Böyle Davranırım	N	12	22	34
			%	%35,3	%64,7	%100,0
		Ender Olarak Böyle Davranırım	N	5	17	22
			%	%22,7	%77,3	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	11	24	35	
		%	%31,4	%68,6	%100,0	

5. Bir sorunu	Her Zaman Böyle Davranırım	N	5	16	21
çözmek üzere kullandığım çözüm yolları	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	7	10	17
başarısız ise bunların neden başarısız olduğunu araştırmam.	Böyle Davranırım	%	%41,2	%58,8	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	3	6	9
	Arada Sırada	N	9	14	23
	Böyle Davranırım	%	%39,1	%60,9	%100,0
	Ender Olarak	N	3	18	21
	Böyle Davranırım	%	%14,3	%85,7	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	23	34	57
		%	%40,4	%59,6	%100,0
6. Bir sorunu	Her Zaman Böyle Davranırım	N	11	30	41
çözmek için belli bir yolu denedikten sonra durur ve ortaya çıkan sonuç ile olması gerektiğini düşündüğü m sonucu karşılaştırm.	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	13	21	34
	Böyle Davranırım	%	%38,2	%61,8	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	8	15	23
	Arada Sırada	N	13	19	32
	Böyle Davranırım	%	%34,8	%65,2	%100,0
	Arada Sırada	N	13	19	32
	Böyle Davranırım	%	%40,6	%59,4	%100,0
	Ender Olarak	N	2	6	8
	Böyle Davranırım	%	%25,0	%75,0	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	3	7	10
		%	%30,0	%70,0	%100,0
7. Bir sorunu karşılaştığı mda onu çözmek için genellikle aklıma gelen ilk yolu izlerim.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	2	7	9
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	2	7	9
	Böyle Davranırım	%	%22,2	%77,8	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	13	14	27
	Arada Sırada	N	13	25	38
	Böyle Davranırım	%	%48,1	%51,9	%100,0
	Arada Sırada	N	13	25	38
	Böyle Davranırım	%	%34,2	%65,8	%100,0
	Ender Olarak	N	8	17	25
	Böyle Davranırım	%	%32,0	%68,0	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	12	28	40
		%	%30,0	%70,0	%100,0
8. Bir karar vermeye çalışırken her seçeneğin sonuçlarını ölçer, tartar, birbirleriyle karşılaştırır sonra karar verir.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	7	36	43
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	9	17	26
	Böyle Davranırım	%	%16,3	%83,7	%100,0
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	18	13	31
	Arada Sırada	N	8	17	25
	Böyle Davranırım	%	%34,6	%65,4	%100,0
	Arada Sırada	N	8	17	25
	Böyle Davranırım	%	%58,1	%41,9	%100,0
	Arada Sırada	N	8	17	25
	Böyle Davranırım	%	%32,0	%68,0	%100,0
	Ender Olarak	N	2	8	10
	Böyle Davranırım	%	%20,0	%80,0	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	6	7	13
		%	%46,2	%53,8	%100,0

Kişisel Kontrol	1. Ani kararlar verir ve sonra pişmanlık duyarım.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	9	8	17
		Davranırım	%	%52,9	%47,1	%100,0
		Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	5	13	18
		Davranırım	%	%27,8	%72,2	%100,0
		Sık Sık Böyle Davranırım	N	6	18	24
		Davranırım	%	%25,0	%75,0	%100,0
		Arada Sırada Böyle Davranırım	N	14	22	36
		Davranırım	%	%38,9	%61,1	%100,0
		Ender Olarak Böyle Davranırım	N	9	22	31
		Davranırım	%	%29,0	%71,0	%100,0
	Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	7	15	22	
	Davranmam	%	%31,8	%68,2	%100,0	
2. Bazen bir sorunu çözmek için çabaladığım halde her türlü esasa konuya giremediği m ve gereksiz ayrıntılarla uğraştığım duygusunu yaşarım.	Her Zaman Böyle Davranırım	N	5	6	11	
	Davranırım	%	%45,5	%54,5	%100,0	
	Çoğunlukla Böyle Davranırım	N	3	11	14	
	Davranırım	%	%21,4	%78,6	%100,0	
	Sık Sık Böyle Davranırım	N	13	19	32	
	Davranırım	%	%40,6	%59,4	%100,0	
	Arada Sırada Böyle Davranırım	N	15	22	37	
	Davranırım	%	%40,5	%59,5	%100,0	
	Ender Olarak Böyle Davranırım	N	12	21	33	
	Davranırım	%	%36,4	%63,6	%100,0	
Hiçbir Zaman Böyle Davranmam	N	2	19	21		
Davranmam	%	%9,5	%90,5	%100,0		

Tablo 7. Cinsiyet değişkenine göre, katılımcıların problem çözme becerileri arasındaki anlamlı farklılığa ilişkin t Testi ve sonuçları

Alt boyutlar	Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	t	p
Prob. Çözme Yeteneğine Güven	Kadın	50	2,75	0,79	-1,022	,308
	Erkek	98	2,91	0,88		
Yaklaşma-kaçınma	Kadın	50	3,69	0,41	2,556	,012*
	Erkek	98	3,45	0,60		
Kişisel Kontrol	Kadın	50	3,78	0,78	1,781	,077
	Erkek	98	3,51	0,90		

Tablo 7 incelendiğinde t testi sonuçlarına göre, katılımcıların problem çözme becerileri ölçeğinin sadece yaklaşma-kaçınma alt boyutunun almış olduğu ortalama puanlar içerisinde cinsiyet değişkeni yönünden anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < ,05$). Kadın ($\bar{X}=3,45$) katılımcıların yaklaşma –kaçınma becerilerinin erkek ($\bar{X}=3,69$) katılımcılarına göre daha olumlu olduğu söylenebilir.

Tablo 8. Yaş değişkenine göre, katılımcıların problem çözme becerileri arasındaki anlamlı farklılığa ilişkin olarak yapılan Mann Whitney U Testi ve sonuçları

Alt boyutlar	Yaş	N	\bar{X}	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	p
Prob.Çözme Yeteneğine Güven	17-24 yaş	127	2,79	70,54	8958,50	830,500	,006**
	25-35 yaş	21	3,27	98,45	2067,50		
Yaklaşma-kaçınma	17-24 yaş	127	3,51	73,20	9297,00	1169,000	,363
	25-35 yaş	21	3,66	82,33	1729,00		

Kişisel Kontrol	17-24 yaş	127	3,60	74,15	9416,50	1288,500	,804
	25-35 yaş	21	3,66	76,64	1609,50		

Tablo 8 incelendiğinde Mann Whitney U testi neticesinde, katılımcıların problem çözme becerileri envanterinin sadece problem çözme yeteneğine güven başlıklı alt boyutundan aldıkları ortalama puanlar içerisinde yaş değişkeni açısından anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < ,01$). Yaşları 17-24 olan ($\bar{X}=2,79$) katılımcıların problem çözme yeteneğine güven becerilerinin yaşları 25-35 olan ($\bar{X}=3,27$) katılımcılarına göre daha olumlu olduğu söylenebilir.

4. Tartışma ve Sonuç

Kadın katılımcıların yaklaşma-kaçınma becerilerinin erkek katılımcılarına göre daha olumlu olduğu söylenebilir. Envanterin diğer boyutlarda ve genel olarak problem çözme becerilerinde ise cinsiyet değişkenine göre farklılık bulunmamıştır. Benzer sonuç Saracaloğlu ve ark. (2001), yapmış olduğu çalışmada talebelerin problem çözme kabiliyetlerinin cinsiyet değişkeni yönünden istatistiksel olarak anlamlı farklılığın görülmediğini belirlemiştir. Akaydın (2002), yapmış olduğu çalışmada problem çözme becerilerinden aceleci yaklaşım üzerinde kızların aceleci puan ortalamalarının erkeklerin ortalamasından daha az olduğu anlaşılmıştır. Düşünen yaklaşım üzerinde cinsiyet farkına rastlanmamıştır. Kaçınan yaklaşım üzerinde ise erkeklerin kaçınan yaklaşım ortalamalarının kızlarınkinden daha az olduğu görülmektedir. Değerlendirici yaklaşım üzerinde ise cinsiyet farkı istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Demirtaş ve Dönmez (2008)' in yapmış oldukları çalışmalarında, kadın öğretmenlerin problem çözme becerilerinin erkek öğretmenlere göre yüksekliğine işaret etmekle birlikte, fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Dündar (2009), yapmış olduğu çalışmada erkek ve kadın talebelerin problem çözme yetenekleri arasında anlamlı farklılığın bulunmadığını belirtmiştir.

Katılımcıların Problem Çözme soru maddelerine olumlu olarak "Her zaman böyle davranırım", "Çoğunlukla böyle davranırım" ve olumsuz olarak "Ender olarak böyle davranırım", "Hiçbir zaman böyle davranmam" şeklindeki cevaplarının birleştirilmesiyle yorumlar aşağıda belirtilmiştir.

Katılımcıların soru maddelerine verdikleri cevaplar incelendiğinde özel yetenek sınavına katılan öğrencilerin toplamda 16 soruya katılmadığını, mezun öğrencilerin ise toplamda 17 soruya katıldıkları tespit edilmiştir.

Özel yetenek sınavına katılan (ÖYSK) öğrencilerin soru maddelerine yüzdeler olarak en yüksek oranda "katılmadıkları", Tablo 1'deki ifadelerle ilişkin;

1. Katılımcıların 1. ifadeye ÖYSK % 190 ile katılmadıklarını belirtirken, MOÖ ise 142,1 ile planın, nasıl netice vereceğini tahmin etmeye çalıştıklarını belirtmişlerdir.

2. Katılımcıların 2. ifadeye ÖYSK % 106,7 ile katılmadıklarını belirtirken, MOÖ ise % 140,4 ile inançlarının olduğunu belirtmişlerdir.

3. Katılımcıların 3. ifadeye ÖYSK % 104,7 ile katılmadıklarını belirtirken, MOÖ ise % 138,9 ile karşılaştıkları sorunların çoğunu çözebileceklerine inandıklarını belirtmişlerdir.

4. Katılımcıların 4. ifadeye sorusuna ÖYSK % 106,3 ile katılmadıklarını belirtirken, MOÖ ise % 156,6 ile planı yürütebileceklerine güvendiklerini belirtmiştir

Özel yetenek sınavına katılan (ÖYSK) öğrencilerin soru maddelerine yüzdeler olarak en yüksek oranda "katıldıkları", Tablo 2'deki ifadelerle ilişkin;

1. Katılımcıların 1. ifadeye ÖYSK % 90 ile çok fazla seçenek üretmediklerini belirtmişlerdir, MOÖ ise % 143,6 ile katılmadıklarını belirtmişlerdir.

2. Katılımcıların 2. ifadeye ÖYSK % 84,4 ile etmenleri genellikle dikkate almadıklarını belirtmişlerdir, MOÖ ise % 143,6 ile katılmadıklarını belirtmişlerdir.

3. Katılımcıların 3. ifadeye Sorusuna ÖYSK % 80,7 ile pişmanlık duyduklarını belirtmişlerdir, MOÖ ise % 139,2 ile katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Mezun olacak öğrencilerin (MOÖ) soru maddelerine yüzdeler olarak en yüksek oranda "katılmadıkları", Tablo 3'teki ifadelerle ilişkin;

1. Katılımcıların 1. ifadeye ÖYSK % 66,9 ile gereksiz ayrıntılarla uğraştığım duygusunu yaşadıklarını belirtmişlerdir, MOÖ ise % 154,1 ile katılmadıklarını belirtmiştir.

2. Katılımcıların 2. ifadeye ÖYSK % 65,3 ile seçeneklerimin başarı olasılığını tek tek değerlendirmediklerini belirtmişlerdir, MOÖ ise % 145,9 ile katılmadıklarını belirtmişlerdir.

3. Katılımcıların 3. ifadeye ÖYSK % 65 ile neden başarısız olduğunu araştırmadıklarını belirtmişlerdir, MOÖ ise % 145,3 ile katılmadıklarını belirtmişlerdir.

4. Katılımcıların 4. ifadeye ÖYSK % 65 ile sonuç ile olması gerektiğini düşündüğüm sonucu karşılaştırdıklarını belirtmişlerdir, MOÖ ise % 145 ile katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Mezun olacak öğrencilerin (MOÖ) soru maddelerin yüzdeler olarak en yüksek oranda "katıldıkları", Tablo 4'teki ifadelerle ilişkin;

1. Katılımcıların 1. ifadeye ÖYSK % 106,3 ile katılmadıklarını belirtirken, MOÖ ise % 156,6 ile planı yürütebileceklerine güvendiklerini belirtmiştir.

2. Katılımcıların 2. ifadeye ÖYSK % 85,6 ile katılmadıklarını belirtirken, MOÖ ise % 155,5 ile sonucun bekledikleri sonuca uyduğunu belirtmişlerdir.

3. Katılımcıların 3. ifadeye ÖYSK % 62 ile katılmadıklarını belirtirken, MOÖ ise 155,6 ile aklına gelen ilk yolu izlediklerini belirtmişlerdir.

4. Katılımcıların 4. ifadeye ÖYSK % 66,2 ile katılmadıklarını belirtirken, MOÖ ise % 149,1 ile her seçeneğin sonuçlarını karşılaştırıp sonra karar verdiklerini belirtmişlerdir.

Sonuç olarak;

Yaşları 17-24 olan katılımcıların problem çözme yeteneğine güven becerilerinin yaşları 25-35 olan katılımcılarına göre daha olumlu olduğu söylenebilir.

Bekar olan katılımcıların problem çözme yeteneğine güven becerilerinin evli olan katılımcılarına göre daha olumlu olduğu söylenebilir.

Mezun durumundaki katılımcıların problem çözme yeteneğine güven becerilerinin özel yetenek sınavına girecek katılımcılara göre daha olumlu olduğu söylenebilir.

BESYO, Spor Yöneticiliği ve Antrenörlük bölümü katılımcılarının problem çözme becerilerinde benzerlik görülmektedir.

Mezun olacak öğrencilerin her zaman belirli olan çözüm planını uygulamadan önce, nasıl netice meydana getireceğini tahmin etmek için çabaladıklarını ifade etmişlerdir. Bir problemle karşı karşıya kaldıklarında ise bu problemin meydana gelmesine katkı sağlayabilecek kendileri dışındaki faktörleri genel olarak dikkate aldıklarını ve bir problemle karşılaştıklarında ise onu çözüme kavuşturmak için genel olarak akıllarına gelen ilk seçeneği izlemediklerini belirtmişlerdir.

Özel yetenek sınavı öğrencilerinin her zaman bir problemleri meydana geldiğinde onu çözüme kavuşturabilmek için başvurabilecekleri yolların tamamını düşünme yoluna gittiklerini ifade etmişlerdir. Bir problemlerini çözümleyebilmek için kullanmış oldukları çözüm yolları başarısız olursa, bunların başarısız olma nedenlerini araştırdıklarını belirtmişlerdir.

Mezun olacak katılımcılar yetenek sınavı öğrencilerine göre problemlerini çözümleyebilmek için planlama yaparken o planı gerçekleştirebileceklerine daha fazla güvendikleri bulunmuştur.

Mezun olacak öğrencilerin özel yetenekli öğrencilere göre daha fazla bir konuda karar vermeye çalışırken her opsiyonun neticelerini ölçüp tartmaları ve birbirleri ile karşılaştırıp sonra karar verdikleri bulunmuştur.

5. Kaynakça

- Ağır, M. (2007). Üniversite öğrencilerinin bilişsel çarpıtma düzeyleri ile problem çözme becerileri ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akaydın, F. Ş. (2002). Üniversite Öğrencilerinin Problem Alanları, Problemlilik Düzeyleri, Problem Çözme Becerileri ve Yardım Arama Davranışları Arasındaki İlişkilerinin İncelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Akın, S. & Çakto, P. (2021). Spor yapma durumlarına göre üniversite öğrencilerinin problem çözme becerilerinin karşılaştırılması (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Örneđi). International Sport Sciences Student Studies Journal, 3(2), 32-39.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, bilgi toplumu ve eğitim. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi. 37 (2), 61-82.
- Bingham, A. (1998). Çocuklarda problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesi (Çev. AF Oğuzkan). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Demirtaş, H., & Dönmez, B. (2008). Ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin problem çözme becerilerine ilişkin algıları. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9(16), 177-198.
- Dündar, S. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 24(2), 139-150.
- Erdemli, E., & Yaşartürk, F. (2020). Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin serbest zaman doyum düzeyi ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9(3), 1871-1882.
- Gülşen, D. (2008). Farklı lig düzeyinde oynayan futbolcuların oynadıkları mevkilere, öğrenim durumu ve spor yaşlarına göre problem çözme becerilerinin incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Güzel, A. (2004). Marmara üniversitesi öğrencilerinin öğrenme stilleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Heppner, P.P. & Peterson, C.H. (1982). The Development And Implications Of A Personal-Problem Solving Inventory. Journal Of Counseling Psychology, 29,66- 75.
- Saracaloğlu, A. S., Serin, O., & Bozkurt, N. (2001). Dokuz eylül üniversitesi eğitim bilimleri enstitüsü öğrencilerinin problem çözme becerileri ile başarıları arasındaki ilişki. Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 14(14), 121-134.
- Şahin, N., Şahin, N. H. and Heppner, P. P. (1993). The psychometric properties of the Problem Solving Inventory. Cognitive Therapy and Research, 17, 379-396.
- Şenduran, F., & Amman, T. (2006). Sporcu olan ve olmayan ortaöğretim öğrencilerinin problem çözme yaklaşımları, 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 3(5).
- Üstün, A. & Bozkurt E. (2003). İlköğretim Okulu Müdürlerinin Kendilerini Algılayışlarına Göre Problem Çözme Becerilerini Etkileyen Bazı Mesleki Faktörler. Kastamonu Eğitim Dergisi. Mart, 11 (1), 13-20.